2026/226

27.1.2026

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2026/226,

15. juuli 2025,

Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise lepingu, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist 29. juuni 2022. aasta autokaubaveo lepingut, liidu nimel sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu andis otsusega (EL) 2022/1158 ([1]) loa allkirjastada Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline autokaubaveo leping ([2]) (edaspidi „leping“). Lepingut on ajutiselt kohaldatud alates 29. juunist 2022, selle sõlmimine kiideti heaks nõukogu otsusega (EL) 2022/2435 ([3]) ning Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepinguga moodustatud ühiskomitee otsusega nr 2/2023 pikendati lepingu kehtivust kuni 30. juunini 2024 ([4]).

(2) Kooskõlas nõukogu otsusega (EL) 2024/1876 ([5]) allkirjastati 20. juunil 2024 Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist 29. juuni 2022. aasta autokaubaveo lepingut ([6]) (edaspidi „muutmisleping“), eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval. Muutmislepingut on alates selle allkirjastamise päevast ajutiselt kohaldatud.

(3) Leping on osutunud Ukraina jaoks eluliselt oluliseks ning sellega toetatakse Ukraina ühiskonda ja majandust, võimaldades liidu ja Ukraina autoveoettevõtjatel vedada kaupu Ukraina territooriumile ja selle kaudu liitu ning vastupidi, toetades niiviisi ka Ukraina solidaarsuskoridore. Lepingu mõju on jätkuvalt positiivne ka Euroopa Liidule, eelkõige liidu ekspordile Ukrainasse.

(4) Endiselt kehtivad lepingu sõlmimise põhjuseks olnud tingimused, eelkõige olulised häired, millega Ukraina transpordisektor Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu silmitsi seisab.

([1]) Nõukogu 27. juuni 2022. aasta otsus (EL) 2022/1158 Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 179, 6.7.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1158/oj).
([2]) ELT L 179, 6.7.2022, lk 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2022/1158/oj.
([3]) Nõukogu 5. detsembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/2435 Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 319, 13.12.2022, lk 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2435/oj).
([4]) Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepinguga moodustatud ühiskomitee 16. märtsi 2023. aasta otsus nr 2/2023 lepingu jätkamise kohta (ELT L 123, 8.5.2023, lk 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/929/oj).
([5]) Nõukogu 20. juuni 2024. aasta otsus (EL) 2024/1876 Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise lepingu, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist 29. juuni 2022. aasta autokaubaveo lepingut, liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L, 2024/1876, 2.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1876/oj).
([6]) ELT L, 2024/1878, 2.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/1878/oj.

(5) Arvestades erakorralist ja enneolematut olukorda, millest on tingitud vajadus muutmisleping sõlmida, ja kooskõlas aluslepingutega, on asjakohane, et liit teostab ajutiselt talle aluslepingutega selles valdkonnas antud jagatud pädevust. Käesoleva otsuse mõju pädevuse jaotusele liidu ja liikmesriikide vahel peaks olema ajaliselt rangelt piiratud. Pädevust, mida liit teostab käesoleva otsuse ja lepingu alusel, tuleks seetõttu kasutada ainult lepingu kohaldamise ajal. Seega peaks liit lõpetama jagatud pädevuse teostamise kohe, kui lepingu kohaldamine lõppeb. Ilma et see piiraks muude liidu meetmete kohaldamist ja tingimusel, et neid liidu meetmeid järgitakse, teostavad Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 2 lõike 2 kohaselt seda pädevust seejärel taas liikmesriigid. Lisaks tuletatakse meelde, et vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollile jagatud pädevuse teostamise kohta hõlmab liidu pädevuse teostamise ulatus käesolevas otsuses üksnes neid elemente, mida käesolev otsus ja leping reguleerivad, ega laiene kogu valdkonnale. Liidu pädevuse teostamine käesoleva otsuse alusel ei piira liidu ja liikmesriikide vastavat pädevust kõnealuses valdkonnas käimasolevatel või tulevastel läbirääkimistel või rahvusvaheliste lepingute allkirjastamisel või sõlmimisel muude kolmandate riikidega.

(6) Ühiskomitee 18. detsembri 2023. aasta koosolekul jõuti järeldusele, et leping täidab oma kavandatud eesmärki ja et lepingu aluseks olevad tingimused kehtivad endiselt. Lepingupooled täheldasid aga ka mitmeid probleeme, mis tulenevad lepingu kohaldamisest ja rakendamisest ning selle võimalikust mõjust liidu autoveosektorile kohalikul tasandil. Seetõttu on vaja lepingus teha väheseid muudatusi, et hõlbustada selle täitmise tagamist ja tugevdada selle rakendamist.

(7) Selleks et nii liit kui ka Ukraina saaksid jätkuvalt kasu lepingu positiivsest mõjust Ukraina ja liidu vahelise ja neid läbiva autokaubaveo hõlbustamisele ning tingimusel, et tehakse vajalikud muudatused, tuleks lepingut pikendada kuni 30. juunini 2025 koos võimalusega seda vaikimisi veel kuue kuu võrra pikendada.

(8) Muutmisleping tuleks heaks kiita.

(9) Kooskõlas aluslepingutega peaks komisjon esitama muutmislepingu artikli 2 lõikes 1 sätestatud teate,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline leping, millega muudetakse Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist 29. juuni 2022. aasta autokaubaveo lepingut (edaspidi „muutmisleping“), kiidetakse liidu nimel heaks.

Artikkel 2

1. Liidu pädevuse teostamine vastavalt käesolevale otsusele ja lepingule piirdub lepingu kohaldamisajaga. Ilma et see piiraks muude liidu meetmete kohaldamist ja tingimusel, et neid liidu meetmeid järgitakse, lõpetab liit pärast kohaldamisaja lõppemist viivitamata kõnealuse pädevuse teostamise ja ELi toimimise lepingu artikli 2 lõike 2 kohaselt teostavad oma pädevust taas liikmesriigid.

2. Käesoleva otsuse ja lepingu kohane liidu pädevuse teostamine ei piira liikmesriikide pädevust kaupade autoveoga seotud käimasolevatel ega tulevastel läbirääkimistel ning rahvusvaheliste lepingute allkirjastamisel ega sõlmimisel muude kolmandate riikidega ning pärast lepingu kohaldamisaja lõppemist Ukrainaga.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liidu pädevuse teostamine hõlmab üksnes käesoleva otsuse ja lepinguga reguleeritud elemente.

4. Käesolev otsus ja leping ei piira liidu ja liikmesriikide vastavat pädevust kaupade autoveo valdkonnas seoses muude kui käesoleva otsuse ja lepinguga reguleeritud elementidega.

Artikkel 3

Komisjon esitab liidu nimel muutmislepingu artikli 2 lõikes 1 sätestatud teate, et väljendada liidu nõusolekut end muutmislepinguga siduda.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 15. juuli 2025

Nõukogu nimel
eesistuja
K. KALLAS